

Lesson/Learning study

Sammanställning
av matematikutvecklarnas inlämnade minnesanteckningar från gruppdiskussioner
Region Göteborg samt Region Malmö
Ko 14
Våren 2012

1. Vilka erfarenheter har du som matematikutvecklare av lokala satsningar på Lesson/Learning study?

Region Göteborg

- Inga.
- Ingen har erfarenhet av detta.
- Ingen av oss har det. Erfarenhet som deltagande, och kanske aktivare än andra lärare.
- Några kommuner/skolor har inte alls prövat.
- Några kommuner har ej haft lokala satsningar och någon ett par.
- Positiva erfarenheter.
- Erfarenheter från variationsteori är viktig.
- Att köra två Lesson study efter varandra är bra. Andra gången vet de vad det handlar om. En termin per omgång.
- Lärarna vill göra något, rektorn är med, stöd från matematikutvecklare är bra förutsättning.
- Bra när rektor informerar alla om att ett projekt pågår så att alla känner till att det pågår och vad som händer.
- "Ulla Runesson-film" som ligger på matematikutvecklare.ncm.gu.se/node/105 från hösten 2006 går fortfarande att använda.
- På learningstudy.se finns material att se.
- Två av oss hade erfarenhet av sådant projekt.

- Struktur är viktig
- *Alla* ska vara med.

Extern handledare som kan ta Learning study *och* matematik.

Resultaten på förtestet visade på problem vi inte insett fanns.

- Det tog tid att sätta sig in i processen, sen löpte det på bra.
- Synsättet "Vad är det i det här som de inte förstår?", "Hur tänker de när de inte förstår?" – det gav oss mycket.
- Tiden, att planera för projektet, är viktigt.
- "Tänket" finns kvar hos individen, men samarbetet lever inte kvar längre.

- Viktigt med bra handledare! Götene har projektet "Learning study". Handledarna drar åt olika håll. Även om vi inte når målet så utvecklas gruppen.
- Göteborg: Gick bra med mycket stöd. Gjorde en gång till utan externt stöd, svårt när de inte hade kompetens kring LS och matematik. Lärares lärande var ändå givande. Behövs stöd för att kunna gå på "djupet".
En annan skola har startat upp. De finner tid genom att nu göra mer tid, genom att ha "läst in" novemberlovet. Gör det på kvällstid.
- Kungälv: Har handledare som också har matematik-kunnande. Gemensam redovisning i Kungälv i juni.
- Ale: Svårt att få tid för lärarna. Svårt att få stöd hos rektor. Ensam lärare som sökt pengar. Handleda egna kollegor, vet ej hur det går.
- Stenungssund: Väldigt glada då, positiva. Pengarna slut, rann ut i sanden. I Stora höga utbildades handledare. Ingen skola kunde avsätta pengar för att ta emot dessa handledare. Ulla Runesson m fl externa handledare.
- Partille har lång erfarenhet av learning study. Inskrivit vision i kommunens verksamhetsplan. Ej så mycket i verkligheten, men man jobbar på att alla skolor jobbar med Learning study. Utbildar handledare.

Region Växjö

- Valdemarsvik: Arbetar med ett projekt Lesson/Learning study. Varje vecka möte med gruppen 1 h/vecka. Lektioner planeras tillsammans. Erfarenheter: Många fel, ingen handledare i inledningen, men arbetar tillsammans med grannkommunen. Handledaren in efter ett år för då är gruppen förtrogen med ord och dyl. Var är chefen, huvudmannen? Vi måste bli tuffare!
- Malmö: Vi känner till ett projekt i Malmö som har arbetat med Lesson eller Learning study. Ingen av matematikutvecklarna har varit inblandade. Det finns även ett Lesson study-projekt i en stadsdel, men vi har ingen närmare insyn. Intresse finns. Det finns stadsdelar som skulle vilja jobba så här. På gymnasiet har några skolor arbetat med ett auskultationsprojekt, där lärare besökt varandras lektioner. Ev kommer detta projekt att vidareutvecklas till någon slags Lesson study.
- En i gruppen höll på med projekt. Tid avsatt till planering, test och analys. Ibland kvällstid. Matematikutvecklaren var både initiativtagare och projektledare. De som arbetade med detta hade behövt mer föreläsning och kunskap om variationsteorin, som vi alla tyckte var bra. Variation är alltid viktig. Eleverna är olika.
- I en kommun har matematikutvecklare ordnat föreläsning om Learning study för övrig personal. Föreläsare: Anna Wennberg.
- Några har erfarenhet av lesson/learning study. Viss osäkerhet vilket av dessa man egentligen gör.
- Hjälpen (handledningen) från universitetet i Linköping anses bristfällig. Dyr, men till viss del dålig handledning. Handledningen för lågstadiet var bättre än den för högstadiet.
- En skola hämtar handledning från Maria Bergqvist och Henrik Hansson ... upplevs mycket positivt!! Det är nog lättare att ha en studie i ett lärarlag som brukar arbeta ihop än om man plockar en studiegrupp från olika skolor.
- Pengar till vikarier finns. Problematik på flera plan – samma typ av lärare är borta så vikarierna har inte rätt ämneskunskaper. Att planera för vikarier är också tufft. Svårt att vara borta – "Lämna sina kollegor i sticket". Bra om större

projekt planeras i god tid och läggs in i schemat + tjänstefördelning. Viktigt med kontinuitet i träffar.

2. I vilken utsträckning har du som matematikutvecklare varit ett aktivt stöd i projekt med den inriktningen? Hur?

- I vår grupp har den maut som har LS i sin kommun ingen egen erfarenhet och därför mest fungerat som hjälp att koppla ihop folk och annat administrativt.
- Två av oss har skrivit en projektansökan om medel från Skolverket och deltar som deltagare och genomför en Learning study i arbetslaget.
En deltar i Learning study med handledning från Göteborgs universitet.
Två fungerar som handledare i Learning study med Högskolan som "metahandledare".
En fungerar som handledare i Learning study med Göteborgs universitet i ryggen.
- Två har inte så stor erfarenhet av Learning study.
- Halmstad. Vi har som matematikutvecklare varit inblandade i flera och har nu en på gång.
- Ingen när rektorer initierat projekten (matematiksatsningsprojekt). Ej i Partille eftersom det initierats av Göteborgs universitet, som kommunen efter en tid tagit över.
- Nej! Utbildningsledaren håller i projektet.
- Ale: Nej. En lärare har sökt pengar själv.
- Stenungssund: Ingen matematikutvecklare fanns då.

3. Känner du igen dig i utvärderingens slutsatser?

Region Göteborg

- Ja.
- Känner igen svårigheterna, de går igen i alla projekt. Hört mycket positivt och mött många positiva lärare. Lärare vittnar om att det påverkat deras undervisning.
- Vi känner igen oss i utvärderingens slutsatser!
- Halmstad: Delar den uppfattningen, gällande stöd. Arbetar nu med Lesson study och använder begrepp från LS.
- Stenungssund: Tid, pengar, rektors styrning försvann. Ny skola, Ekenäs skola, ska prova nu. Jätteroligt. Positiva! Specialpedagogen har lyft detta. Rektor med på spåret. Aktiv mattegrupp i personalen.
- Ja. Viktigt att ha klart förutsättningarna innan. Rektors engagemang är viktigt. De ekonomiska förutsättningarna är också viktiga. Långsiktiga planeringar av kompetensutveckling för lärare.
- Ja! Viktigt med avsatt tid, intresserade och kunniga handledare.
- Ja, vi känner igen! Kontakten med universiteten givande.
- I det mesta, men man har svårt att förstå problematiken kring förmågor. Vi trodde att förmågor hörde mer hemma i Lesson study.

Region Växjö

- Matematikutvecklaren som arbetar med projektet tycker att det är mycket positivt, men känner igen sig i utvärderingen. Har upplevt samma problem med tid och handledning. Viktigt att arbetet förankras bland personalen, så att det blir positivt, Bra om man kunde ha längre framförhållning i planeringen. Svårt att

boka upp t ex föreläsare, då man inte får besked om projektet blir eller inte. Hade kunnat vara färdiga "projektpaket", t ex Learning study.

- Ja. En skola har varit med i utvärderingen.

4. Hur skulle arbete utifrån Lesson/Learning study kunna utvecklas och stödjas framöver?

Region Göteborg

- Vi diskuterar vikten av att ha ämnesdidaktiska och djuplodande diskussioner på skolorna. Är LS det sätt som fungerar bäst? Måste man göra en hel LS? Är det värt tiden? Många av oss tror att LS är något särskilt, att det är viktigt att gå in i teorierna. Kanske det ändå finns möjligheter att ta tillvara framgångsfaktorerna och göra några mindre omfattande LS-liknande projekt. Kommer det att vara möjligt att inom Mattelyftet arbeta med LS? Det behövs fler handledare. Det är dyrt att ta in handledare från universiteten.
- Handledaren viktig – variationsmönster,
alla är inte matematiklärare
hur drivande ska handledaren vara? Gruppen måste vara aktiv och få göra sina misstag. Istället viktigt att handledaren har mer fokus på variationsteorin – dimensioner av variation.
Tider, praktiskt få ihop det med träffarna, vikarie det svåraste.
Fokus mer på planering och diskussion tillsammans om innehållet
Använda den gemensamma tiden på skolan till att planera tillsammans
Gemensam planeringstid schemaläggs och inte läggs till sist – går inte ihop.
Sprida sina erfarenheter, ta del av varandras.
Inte så konstigt att man inte fokuserar på förmågorna eftersom man arbetar med att få eleverna att förstå ett begrepp och variation av detta.
- Skolverkets pengar har varit viktiga!
- Vänd på triangeln, så lärare får mycket tid till undervisning och att mindre tid läggs på övriga arbetsuppgifter, så förutsättningar skapas för bl a LS.
- Låta LS vara en del i en större planering. Viktigt med att begränsa sig och verkligen hitta de kritiska aspekterna. Förtest om "vad vi behöver undervisa om". LS startar engagemang och samarbetet mellan lärare. LS upptäcker små delar som kan ha stor betydelse för elevernas lärande. Viktigt att få lyssna på andras lektioner och observera.
- Utbildning på fler orter. Nedsättning i tjänst, tid för reflektion. Viktigt med grundläggande kunskaper hos deltagarna, annars går tiden åt till att förklara.
- Viktigt med handledning och fokus i diskussionerna.
- Handledarna viktiga.
- Utbildade handledare med kunskap om både matematikdidaktik och LS.
- Handledare ska utbildas. Handledarutbildning Göteborgs universitet.
- Rektor måste vara en modig pedagogisk ledare.
- Rektor som igångsättare – viktigt med förankring.
- Praktiska lösningar/organisation/förutsättningar enklare att ordna när initiativet kommer från lärarna + att rektor är med på tåget.
- Rädsla för videofilmning. Komma över känslan att någon tittar på vad som händer.
- Många lärare la sig på en för låg nivå.
- Lightversion av LS kan vara en bra ingång för att få många lärare med.

- Många olika satsningar samtidigt blir ett hinder. "Vi orkar inte mer" från lärare.
- Utgångspunkt för LS kan vara att utgå från väl genomförda LS. Bra med NCM:s bank av äldre genomförda LS. Upptäck kritiska aspekter och ta vid där.
- Viktigt att fokusera på innehållet och genomförandet på lektioner. Inte lärarens personliga egenskaper.
- Variationsteorin kan vara svår att applicera i planeringen. Professionell handledning är viktig.
- Matematikutvecklarens roll:
 - tillföra matematiskt innehåll
 - komma utifrån, tillföra till diskussioner
 - få igång samtalet.
- Tid måste finnas för att LS ska leva vidare, annars fungerar det inte. Det kan inte läggas ovanpå allt annat. Någon som har ansvar för att hålla projektet vid liv, i arbetslaget, som matematikutvecklare.
- Se över organisationen, sprida uppdragen, för att kunna hålla olika uppdrag "rena". Alla behöver inte vara med och "pilla" i allt.
- Dokumentera de lärdomar som gjorts. Tappa inte bort elever, följ upp kunskaper som inte nåtts.
- Sammantaget jämfört med andra projekt har detta gett mycket.
- Man lär sig massor även av en misslyckad LS.
- Tips på ny bok: Learning study – undervisning gör skillnad.

Region Växjö

- Vidare arbete ... man byter fokus för diskussioner lärarlaget ... från görande till innehåll.
- Positivt att delta i andras lektioner (en kommun använder sig av detta) utan att för den skull arbeta med LS. Man tar på sig andra glasögon, mycket lärorikt att titta på andra.

Sammanställt av Elisabeth Rystedt, NCM 2012-03-30